

Landsbygd 2.0

Vad är det?

Historien bakom

Blir landsbygdens invånare äldre, färre och dummare? Nej, men tyvärr är det många som tror det. På landsbygden bor vi längre ifrån varandra och de stora avstånden gör att vi måste vara mer kreativa för att ta plats i det moderna samhället. Vi måste bli bättre på att ta vara på alla landsbygdsbors tankar och idéer. Många bra idéer som man skulle kunna skapa tillsammans försvinner eller blir aldrig lyssnade på. Problemet är att det finns för få arenor där vuxna och unga möts.

Många unga söker vuxna som kan coacha dem och fungera som mentorer. Samtidigt

märker många äldre att deras organisationer och föreningar inte fylls på av unga krafter. **Landsbygd 2.0** är en metod för att mötas över generationsgränser och skapa givande samtal om nya gemensamma idéer som bidrar till den lokala utvecklingen.

Landsbygd 2.0 finns för att underlätta samtal om lokal utveckling mellan olika personer, grupper och generationer. Metoden är en start i ett utvecklingsarbete.

Landsbygd 2.0 är skapad av Vi Unga, U-land, Naturbruksgymnasiernas förening, JUF och 4H genom Hela Sverige ska leva.

Metoden Landsbygd 2.0

Landsbygd 2.0 är en metod för att genomföra möten för samtal kring lokal utveckling. Metoden är framtagen för att underlätta för unga att delta i lokal utveckling, detta genom att ge ett alternativ till traditionella mötesformer som ofta används i lokala utvecklingsgrupper, byalag, hembygdsföreningar eller motsvarande.

För att få till ett bra möte krävs det, förutom en inkluderande mötesform, en stor blandning av deltagare. Tanken med **Landsbygd 2.0** är att metoden ska användas för generationsöverskridande samtal och då vill det ju till att såväl unga som gamla deltar i mötet.

De viktigaste förutsättningarna för att genomföra en träff med metoden **Lands-**

bygd 2.0, är att det finns ett lokalt intresse av att prata utveckling och framtid över generationsgränserna.

Bäst resultat blir det när deltagarna är i olika åldrar och har den mycket lokala byn eller bygden gemensamt. Det viktigaste är att få en blandning av åldrar, yrken, intressen och erfarenheter.

Landsbygd 2.0 hjälper inte bara till att skapa en samsyn om framtid, möjligheter och behov utan ser även till att gruppen får ett underlag som gör det lätt att sätta igång och skapa de förändringar som önskas.

All utveckling börjar med en idé – och idéer skapas av människor som möts!

Att vara processledare

Processarbete bygger på en aktiv grupp som resonerar utifrån en frågeställning. Det innebär att du som processledare inte kan förutse resultatet från början, det är upp till gruppen att gemensamt arbeta sig fram genom processen, med hjälp av processledaren.

Det kan vara en fördel om processledaren inte tidigare är en del av gruppen, att den kommer utifrån. Men när det gäller **Landsbygd 2.0** så kan det vara värdefullt att processledaren har lokal kännedom och också finns kvar för att följa upp det som händer under metoden. Rollen för processledaren är att leda gruppen genom metoden genom att ställa frågor, hålla

tempo och se möjligheter i diskussionerna som gruppen annars kanske skulle missa.

Några tips!

- Ställ öppna frågor – få gruppen att själva komma på vad de vill.
- Värdera inte svaren – allas åsikter är lika mycket värda.
- Försök få alla att prata – rikta frågor om du märker att det är någon som inte pratar.

Bjuda in

En viktig förutsättning för att resultatet av **Landsbygd 2.0** ska bli till verklighet, eller att idéerna ska sjösättas, är att det finns en förening eller intressegrupp lokalt som kan ta emot de idéer som växer fram. När processen är över är det viktigt att det finns en kraft som drar, organiserar och engagerar sig för ett genomförande av idéerna.

Oavsett om du som processledare kommer utifrån eller har kännedom om platsen och människorna du ska genomföra processen med kan det vara bra att arrangera evenemanget tillsammans med någon eller några fler från gruppen. De kan till exempel hjälpa till med marknadsföring, ta emot anmälningar, boka lokal och se till att det finns fika.

För att hitta människor som vill engagera sig gäller det att väcka intresse innan ni ska genomföra metoden. Börja prata med folk, marknadsför evenemanget i lokala medier och var hela tiden tydlig med vad du vill genomföra.

Fundera på vilka sorters personer du vill ska komma och sprid information om evenemanget där du tror att de befinner sig. Kanske är det personer som läser lokal-tidningen, personer som är i bygdegården eller personer som finns på twitter. Använd de marknadsföringsvägar som passar bäst!

Vid planeringen av ett möte med **Landsbygd 2.0** gör arrangörerna tillsammans med processledaren upp vilka roller man förväntas ha inför mötet, gällande planering och praktiska åtaganden.

Förutsättningar för ett lokalt genomförande

- Generationsöverskridande – stor blandning av deltagare.
- Den lokala byn eller bygden gemensamt.
- Deltagarna och gruppen avgör hur processen och förverkligandet blir.
- Gruppen/arrangören har ansvar för resultatet.

Praktisk kring mötet

- Lokal som går att duka i cafésittning (fler bord som bildar mindre grupper).
- 20 – 30 deltagare.
- 5 – 8 personer per duk.
- 3 – 6 dukar.
- Tar ca 2 timmar att genomföra.
- En, eller gärna två, processledare på plats.
- Någon eller några som är redo att eventuellt bjuda in till en uppföljningsträff/nästa träff.
- Fika eller frukt i pausen – vem eller vilka ansvarar?

Förberedelser

- Möblera med bord där duken får plats, och med tillhörande stolar efter hur många som förväntas delta (5-8 personer per duk).
 - Sortera och gruppera frågekort efter det antal grupper som förväntas komma.
 - Vänta med att dela ut korten! För att få bästa flytet i processen dela ut frågekortet när det är aktuellt.
 - Fundera på möjliga scenarier eller farhågor som kan uppstå under mötet vad gäller diskussioner. Hur kan de bemötas?
- Varje deltagare kommer att behöva en mindre lapp att skriva på under fråga 4. Ta med och förbered detta.
 - Ta med pennor, gärna i olika färger, som deltagarna kan skriva med på dukarna.

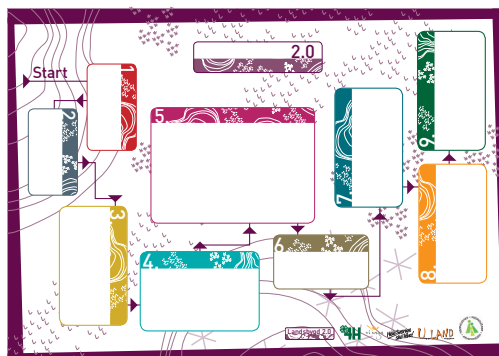
Materialet till Landsbygd 2.0

Materialet till Landsbygd 2.0 består av en dokumentationsduk och nio frågekort.

Duken och korten tar deltagarna genom en process uppdelad i tre faser. Inledningsvis diskuteras tankar och attityder om landsbygden och de som bor där, och därefter pratar man om olika sätt att engagera sig, samt vad deltagarna ser som viktigt för framtiden i sin bygd. Till sist går man från ord till handling och deltagarna pratar om vad de vill förändra och hur de ska göra det.

Mötesdeltagarna delas upp i ett antal grupper så att de sitter max åtta personer runt varje bord. De har duken framför

sig och på denna finns ett antal tomma pratbubblor där det som kommer fram i diskussionerna skrivs ner. Den som sitter närmast pratbubblan skriver. Diskussionerna sätts igång genom att deltagarna får svara på frågor som, med hjälp av de nio frågekorten, ställs av mötets processledare.

1

Vad är landsbygden, för er?

(Diskutera i grupp)

Här ska ni i gruppen tillsammans prata om era och andras tankar om landsbygden. Tänk inte bara på vad de som bor där ni bor tycker. Diskutera i stället vilka fördomar som finns om landsbygden hos de som bor på andra platser.

www.demokrati.se

2

Hur tycker ni att er hemort är?

(Diskutera i grupp)

Här ska ni i gruppen tillsammans prata om orten där ni bor (er hemort). Låt alla i er grupp beskriva hur ni tycker orten är. Fundera över om ni i gruppen håller med varandra eller om ni har olika uppfattningar.

www.demokrati.se

3.

Vad tycker ni att engagemang är?

(Diskutera i grupp)

Engagemang är ofta både roligt och givande och nödvändigt för att något ska bli gjort. För att kunna engagera fler i det vi är intresserade av är det bra om vi har funderat på vad engagemang egentligen är.

www.avenik.com

4.

Vad behöver du för att trivas och utvecklas på din hemort?

(Fundera själv - skriv ned svaren)

Här ska du på egen hand fundera på vad som gör att du trivs på din hemort. Om du inte trivs, skriv då vad som skulle kunna få dig att trivas bättre. Du behöver inte visa vad du skrivit för din grupp. Syftet är att du ska veta vad du egentligen tycker.

www.avenik.com

5.

Beskriv drömbilden av er hemort om 10 år!

(Diskutera i grupp – skriv ned svaren)

Här ska ni i gruppen prata om framtiden på er ort. Inga idéer är för galna för att platsa här. Tänk inte på om idéerna går att genomföra eller inte. Kom ihåg att ni i gruppen inte behöver vara överens. Alla får berätta om sina egna idéer och drömmar.

www.demink.com

6.

Vilka delar av drömbilden vill ni förverkliga på er hemort?

(Diskutera i grupp – skriv ned svaren)

Nu ska ni titta på det ni i gruppen skrev på fråga fem och välja vilka av idéerna som känns viktigast och roligast att genomföra.

www.demink.com

7.

Hur ska er drömbild bli verklighet?

(Diskutera i grupp – skriv ned svaren)

Nu ska ni i gruppen skriva ned allt ni kan komma på som behövs för att er drömbild ska bli verklighet.

www.demot.com

8.

Hur ska er tidsplan se ut?

(Diskutera i grupp – skriv ned svaren)

Nu ska ni göra en tidsplan över det ni behöver göra. Om ni kommer på mer som behöver göras, skriv ned det också.

www.demot.com

Uppföljning

När metoden är avslutad är det viktigt att gruppen förstår att de själva måste ta tag i sin plan om något ska hända. Ge gärna tips på hur de kan fortsätta arbetet, kanske kan de starta en studiecirkel eller bilda en förening.

Boka gärna in en uppföljningsträff med gruppen där du som processledare kommer tillbaka och ser vad som hänt, vad som inte hänt och hjälper gruppen att ta tag i sådant som fallit mellan stolarna. Om gruppen vet att det kommer en nästa träff är det större chans att de verkligen kommer i gång med att förverkliga idéerna.

Några tips

- Få gruppen att boka ett möte där de ses själva.
- Boka också in ett möte med dig som processledare.
- Se till att finnas till hands om de skulle ha frågor efter metoden.
- Skicka ut ett mail till de som deltagit någon vecka efter och fråga hur det har gått.

© Riksorganisationen Hela Sverige ska leva, 2014
Text: Lovisa Persson
Grafisk form och illustration: Weinz at Work

Landsbygd 2.0

Hela Sverige
ska leva!

U LAND
ng på -bygden

